

THÔNG TIN NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Họ và tên nghiên cứu sinh: Đoàn Thái Hưng

Tên luận án: Nghiên cứu thành phần hóa học và một số tác dụng sinh học của loài Viền chí hoa vàng *Polygala arillata* Buch.-Ham. ex D. Don, họ Viền chí (Polygalaceae).

Chuyên ngành: Dược liệu - Dược học cổ truyền

Mã số: 972.02.06

Họ và tên cán bộ hướng dẫn khoa học:

1. PGS.TS. Phương Thiện Thương
2. PGS.TSKH. Nguyễn Minh Khởi

Cơ sở đào tạo: Viện Dược liệu

TÓM TẮT NHỮNG KẾT QUẢ MỚI CỦA LUẬN ÁN:

1. Về thực vật học

- Đã thẩm định được tên khoa học của mẫu Viền chí hoa vàng thu hái tại Sa Pa, Lào Cai là *Polygala arillata* Buch.- Ham.ex D. Don, thuộc họ Viền chí (Polygalaceae).
- Đã mô tả được đặc điểm thực vật, phân tích lá, thân, rễ, hoa, quả, hạt và xác định đặc điểm giải phẫu lá, thân, rễ của cây Viền chí hoa vàng.

2. Về hóa học

Đã phân lập và xác định cấu trúc hóa học của 16 hợp chất từ rễ cây Viền chí hoa vàng (VC1-16), trong đó có:

- 02 hợp chất mới: 1-*O*-(*n*-butyl-4-hydroxy-2-methylenbutanoat)- β -D-glucopyranose (VC9) và 1,4'-*di-O*-(*E*)-coumaroyl-3-*O*-benzoyl-2',3'-*di-O*- β -D-glucopyranosyl-6'-*O*-acetylsucrose (VC15).
- 01 hợp chất lần đầu tiên được phân lập từ chi *Polygala*: acid 4-hydroxy-2-methylenbutanoic (VC6).
- 08 hợp chất mới lần đầu tiên phân lập được từ loài *Polygala arillata*: 1,7-dihydroxy-4-methoxyxanthon (VC1), 1,3-dihydroxyxanthon (VC2), 1,7-dihydroxyxanthon (VC3), 1,7-dimethoxyxanthon (VC5), acid syringic (VC7), acid ferulic (VC8), tricornose B (VC10), 3-*O*-(*E*)-3,4,5-trimethoxycinnamoyl-6'-*O*-benzoylsucrose (VC11).

3. Về tác dụng sinh học

- Đây là báo cáo đầu tiên về tác dụng giảm đau ngoại vi trên mô hình gây quặn đau bằng acid acetic, tác dụng chống viêm cấp trên mô hình gây phù bàn chân chuột bằng carrageenan, tác dụng chống viêm mạn trên mô hình gây u hạt thực nghiệm trên chuột

bằng viên bông của cao chiết ethanol và cao phân đoạn *n*-butanol từ rễ cây Viền chí hoa vàng.

- Đây là nghiên cứu đầu tiên về tác dụng ức chế sự hình thành NO trên đại thực bào RAW264.7 bị kích thích bởi LPS của cao chiết ethanol, cao phân đoạn *n*-butanol, các hợp chất 3-*O*-(*E*)-3,4,5-trimethoxycinnamoyl-6'-*O*-benzoysucrose (VC11), tenuifoliside C (VC12), 3,6'-di-*O*-sinapoylsucrose (VC13) từ rễ cây Viền chí hoa vàng.

Hà Nội, ngày ... tháng ... năm 2019

CÁN BỘ HƯỚNG DẪN

NGHIÊN CỨU SINH

PGS.TS. Phương Thiện Thương

ThS. Đoàn Thái Hưng

PGS. TSKH. Nguyễn Minh Khởi